

Trešdiena, 2006. gada 15. novembris

PIENEMTIE TEKSTI**P6_TA(2006)0488****Jauna daudzvalodības pamatstratēģija****Eiropas Parlamenta rezolūcija par jaunu daudzvalodības pamatstratēģiju (2006/2083(INI))***Eiropas Parlaments,*

- ņemot vērā EK līguma 192. panta otro daļu,
  - ņemot vērā EK līguma 149., 151. un 308. pantu,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. un 22. pantu,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2003. gada 14. janvāra rezolūciju par reģionālo un vietējo iestāžu lomu Eiropas integrācijas procesā⁽¹⁾ un tajā ietverto norādi par valodu daudzveidību Eiropā,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 17. jūlija Lēmumu Nr. 1934/2000/EK par 2001. gadu kā Eiropas valodu gadu⁽²⁾,
  - ņemot vērā Padomes 2002. gada 14. februāra rezolūciju par valodu daudzveidības un valodu mācīšanās veicināšanu saskaņā ar 2001. gada kā Eiropas valodu gada mērķu īstenošanu⁽³⁾,
  - ņemot vērā Eiropas Padomes pieņemto Eiropas Reģionālo un mazākumtautību valodu hartu, kas stājās spēkā 1998. gada 1. martā,
  - ņemot vērā Eiropas Padomes Mazākumtautību aizsardzības pamatkonvenciju, kas stājās spēkā 1998. gada 1. februārī,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2003. gada 4. septembra rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par Eiropas reģionālajām un mazāk lietotajām valodām — par minoritāšu valodām Eiropas Savienībā — saistībā ar paplašināšanos un kultūras daudzveidību⁽⁴⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
  - ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu (A6-0372/2006),
- A. tā kā valodu un kultūras daudzveidības cienīšana ir viens no ES pamatprincipiem, kas ietverts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 22. pantā: "Savienība ciena kultūras, reliģijas un valodu daudzveidību";
- B. tā kā daudzvalodība ir īpaša ES iezīme, kas padara to par izteiksmīgu piemēru, un tā ir Eiropas kultūras būtiska sastāvdaļa;
- C. tā kā iepriekšminētajā 2003. gada 14. janvāra rezolūcijā Parlaments aicināja EK līgumā iekļaut šādu jaunu 151.a pantu: "Kopiena savās kompetences jomās ciena un veicina valodu daudzveidību Eiropā, tostarp reģionālās un mazākumtautību valodas kā šīs daudzveidības izpausmi, sekmējot dalībvalstu sadarbību un izmantojot citus piemērotus instrumentus šī mērķa sasniegšanai";
- D. tā kā daudzvalodības veicināšana plurālistiskā Eiropā ir būtisks kultūras, ekonomiskās un sociālās integrācijas faktors, kas uzlabo pilsoņu prasmes un veicina mobilitāti;

⁽¹⁾ OV C 38 E, 12.2.2004., 167. lpp.

⁽²⁾ OV L 232, 14.9.2000., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 50, 23.2.2002., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 76 E, 25.3.2004., 374. lpp.

Trešdiena, 2006. gada 15. novembris

- E. tā kā dažas Eiropas valodas tiek lietotas arī daudzās valstīs ārpus ES un tās veido būtisku saikni starp dažādu pasaules reģionu tautām un nācijām;
- F. tā kā dažām Eiropas valodām ir īpašas iespējas nekavējoties veidot tiešu saziņu ar citām pasaules daļām;
- G. tā kā valodu daudzveidība var būt sociālās kohēzijas elements un tolerances, atšķirību pieņemšanas, identifikācijas un tautu savstarpējas sapratnes avots;
- H. tā kā daudzvalodībai jācenšas veicināt arī cieņu pret daudzveidību un toleranci, lai novērstu jebkādu aktīvu vai pasīvu konfliktu veidošanos starp dažādu valodu kopienām dalībvalstīs;
- I. tā kā katra valoda ir vissvarīgākais līdzeklis, lai piekļūtu attiecīgajai kultūrai, un atšķirīgs veids, kā uztvert un aprakstīt realitāti, tāpēc valodām ir jānodrošina apstākļi, kas vajadzīgi to attīstībai;
- J. tā kā, lai veicinātu svešvalodu mācīšanos un līdz ar to sasniegtu mērķi "dzimtā valoda + 2", ir svarīgi zināt principus, kas nosaka runas apguvi un pamatjēdzienu formulēšanu un apgūšanu agrā bērnībā un kas ir dzimtās valodas prasmes pamatā;
- K. tā kā reģionālās un mazākumtautību valodas ir nozīmīga kultūras vērtība un daļa no kopējā kultūras mantojuma, ir jāuzlabo atbalsts to saglabāšanai;
- L. tā kā Eiropas Parlaments un Reģionu komiteja daudzos gadījumos ir pievērsuši uzmanību mazāk izplatīto valodu nozīmībai un pašlaik ES līmenī nav tiesību normu par Eiropas reģionālajām un mazāk izplatītajām valodām;
- M. tā kā īpaša uzmanība jāpievērš tam, lai valodu apguve būtu pieejama cilvēkiem, kuri nokļuvuši nelabvēlīgos vai grūtos apstākļos, un invalīdiem,

Specifiskie komentāri par pamatstratēģiju

1. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos un it īpaši jauno pamatstratēģiju, kas paredz uzlabot valodu zināšanas un izmantot tās gan saistībā ar kultūru, gan ekonomiku;
2. uzskata, ka, lai sasniegtu Lisabonas stratēģijā izvirzītos mērķus, Eiropas Savienībā ir būtiski uzlabot izglītības un apmācības sistēmu kvalitāti, efektivitāti un pieejamību, veicinot svešvalodu apguvi;
3. atzīmē pasaulē plašāk lietoto Eiropas valodu stratēģisko nozīmi, jo tās ir līdzeklis saziņai un solidaritātei, sadarbībai un ekonomiskām investīcijām un tādēļ viena no galvenajām politiskajām vadlīnijām Eiropas daudzvalodības politikā;
4. atzinīgi vērtē Komisijas ilgtermiņa mērķi uzlabot individuālo valodu prasmi, ņemot vērā 2002. gada Barselonas Eiropadomē izvirzīto mērķi, ka pilsoņiem papildus savai dzimtajai valodai ir jāapgūst vismaz divas svešvalodas;
5. šajā sakarā atgādina ES dalībvalstīm, ka ir jāveic atbilstīgi pasākumi, lai patiešām īstenotu svešvalodu apguves politiku; turklāt vēlreiz apliecinā, ka valodu apguve jaunībā ir ļoti svarīga un tā jābalsta uz visefektīvākajām pieejamajām metodēm;
6. uzskata, ka trūkst detalizētu un ticamu datu un piemērotu rādītāju, kas atspoguļotu svešvalodu zināšanu pašreizējo situāciju dalībvalstīs, un tādēļ atzinīgi vērtē priekšlikumu par Eiropas valodu kompetences rādītāju; šim rādītājam jāietver visas ES oficiālās valodas un, ja tas no procedūras viedokļa ir iespējams, to varētu attiecināt ne tikai uz piecām plašāk lietotajām valodām, ietverot arī citas ES valodas, lai gūtu reālu priekšstatu par valodu prasmi;

Trešdiena, 2006. gada 15. novembris

7. uzskata, ka priekšlikumiem par daudzvalodību nav jāaprobežojas tikai ar dalībvalstu galvenajām/oficiālajām valodām;
8. atzinīgi vērtē Komisijas saistības sniegt pilsoņiem pieeju ES tiesību aktiem, procedūrām un informācijai viņu valodās; tomēr šeit jāietver pēc iespējas vairāk dalībvalstu valodu, kuras lieto ES pilsoņi; šādā veidā varētu īstenot Komisijas paziņojumu, ka pilsoņiem ir tiesības piekļūt Eiropas Savienībai savā valodā bez jebkādiem šķēršļiem; tas būtu svarīgs solis, lai samazinātu plaisu starp ES un daudziem tās pilsoņiem, kas ir galvenais mērķis D plānā par demokrātiju, dialogu un debatēm;
9. aicina Komisiju un citas Eiropas iestādes savās Interneta vietnēs pēc iespējas pilnīgāk izmantot jauno digitālo tehnoloģiju sniegtās tulkošanas iespējas, lai Eiropas pilsoņi varētu tās izmantot, lai informāciju par Eiropu iegūtu Internetā savā valodā;
10. uzskata, ka migrantiem, kuri vēlas apgūt mītnes valsts tiesību aktos noteikto valsts valodu vai valodas, ir jāsniedz visplašākās iespējas, lai varētu nodrošināt viņu sociālo un kultūras integrāciju nepieciešamajā apjomā, izmantojot valodu apguvē un migrantu integrācijā pārbaudītas un efektīvas metodes, un ir jāsniedz iespēja saņemt apmācību viņu dzimtajā valodā, tādējādi saglabājot viņu saikni ar izcelsmes valsti;
11. atzinīgi vērtē viedokli, ka dalībvalstis jāiedrošina izveidot valstu plānus, jo atzīst vajadzību dalībvalstu līmenī plānot ar valodu saistītus pasākumus; tas uzlabotu daudzu mazāk izmantotu valodu situāciju un paaugstinātu informētību par valodnieciskās dažādības nozīmību; iesaka dalībvalstu plānos ietvert attiecīgajā dalībvalstī mazāk izmantotās valodas, aplūkot iespēju ieinteresētiem pieaugušajiem apgūt šīs valodas un iekļaut šādu pieredzi pie labākās prakses paraugiem;
12. atbalsta pasākumus skolotāju apmācības uzlabošanai, attiecinot to arī uz arodskolotājiem un ne tikai valodu skolotājiem, turklāt uzskata, ka jāpaplašina valodu skaits, kuras māca gan skolā, gan ārpus tās, lai nākamie skolotāji varētu apgūt vairākas valodas un vēlāk mācīt tajās vienādā līmenī, ja vien šajā virzienā tiek izrādīta interese; šajā sakarā atgādina, ka valodu apguve ir būtiska, lai veicinātu un atvieglotu mobilitāti ne tikai studentiem, bet arī visiem darbiniekiem, kas vēlas strādāt kādā dalībvalstī;
13. mudina īpašu uzmanību pievērst valodu mācīšanai cilvēkiem, kuri ir nelabvēlīgos vai grūtos apstākļos, un invalīdiem;
14. uzskata, ka valodu apguvei jābūt mūžizglītības programmas būtiskam elementam;
15. atzinīgi vērtē, ka plašāk tiek izmantota mācību satura un valodu integrētas apguves pieeja (CLIL), saskaņā ar kuru skolēni kādu mācību priekšmetu apgūst svešvalodā, un aicina dalībvalstis izveidot paraugprakses tīklus, it īpaši analizējot rezultātus, kas gūti daudzvalodīgās valstīs veiktos intensīvajosursos;
16. atzinīgi vērtē, ka augstākās izglītības iestādes aktīvāk piedalās daudzvalodības veicināšanā ne tikai attiecībā uz studentiem un darbiniekiem, bet arī attiecībā uz plašāku kopienu, un tādēļ uzskata, ka jāveicina saites starp universitātēm un vietējām un reģionālām iestādēm;
17. atzinīgi vērtē pievēršanos 7. pētniecības pamatprogrammā pētniecības un tehnoloģiskās attīstības pasākumiem ar valodu saistītajās informācijas tehnoloģijās, lai ar jauno informācijas tehnoloģiju palīdzību uzlabotu daudzvalodību;
18. atbalsta priekšlikumus par daudzvalodību informācijas sabiedrībā un daudzvalodīga satura un zināšanu radīšanu un apriti; ir arvien vairāk tehnoloģiju, kas palīdzēs plašāk izmantot visas valodas, tostarp arī mazāk izmantotās; tehnoloģijas piedāvā vislielāko potenciālu, lai visām Eiropas valodām nodrošinātu sociolingvistisku vidi;

Trešdiena, 2006. gada 15. novembris

19. atbalsta priekšlikumus attīstīt ar valodu saistītas profesijas un nozares; visām Eiropas valodām būs vajadzīgas jaunās tehnoloģijas, piemēram, runas apstrāde, balss atpazīšana utt., turklāt jāattīsta arī terminoloģija un valodas mācīšana, sertifikācija un pārbaudīšana; citādi mazāk izmantotās valodas tiks nomāktas un to sociolingvistisko telpu pārņems plašāk izmantotās valodas;

20. atzinīgi vērtē priekšlikumu valodu mācīšanā, zināšanu pārbaudīšanā un sertifikācijā uzlabot pārredzamību, publicējot apkopojumu par pašlaik pieejamām sistēmām;

Ierosinātie pasākumi

21. aicina Eiropas iestādes un struktūras uzlabot saziņu ar pilsoņiem viņu valodās, neatkarīgi no tā, vai šīm valodām ir oficiāls statuss dalībvalsts vai ES līmenī;

22. aicina Eiropas iestādes un struktūras cieši sadarboties ar Eiropas Padomi valodu daudzveidības un valodu mācīšanās veicināšanā un aizsardzībā, kā arī izmantot tās pieredzi valodu politikas jomā (piemēram, Eiropas Valodu portfeli un Eiropas Reģionālo un mazākumtautību valodu hartu);

23. mudina Komisiju iespēju robežās turpināt īstenot tā iepriekš minētajā 2003. gada 4. septembra rezolūcijā iekļautos priekšlikumus un regulāri informēt Parlamentu par rezultātiem;

24. aicina Eiropas ombudu pievērst īpašu uzmanību, lai nodrošinātu cieņu pret Eiropas pilsoņu tiesībām attiecībā uz valodu, un nodrošināt ES valodu konfliktsituāciju risināšanai dažādus risinājumus;

25. aicina Komisiju atvieglot un veicināt informācijas un finansējuma pieejamību struktūrām, kas pietiekušās veicināt daudzvalodību ar tīkliem un/vai projektiem, ko Komisija finansēs, sākot no 2007. gada;

*

* *

26. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai, Padomei un dalībvalstīm.

P6_TA(2006)0489

Eiropas Savienības vispārējās tarifa preferenču sistēmas

Eiropas Parlamenta rezolūcija par Eiropas Savienības vispārējo tarifa preferenču sistēmām

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Padomes 2005. gada 27. jūnija Regulu (EK) Nr. 980/2005 par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu⁽¹⁾,

— ņemot vērā Komisijas 2005. gada 21. decembra Lēmumu 2005/924/EK par to valstu sarakstu, kurām piešķirams īpašais veicināšanas režīms ilgtspējīgai attīstībai un labai pārvaldībai, kā paredzēts 26. panta e) apakšpunktā Padomes Regulai (EK) Nr. 980/2005 par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu⁽²⁾,

— ņemot vērā Reglamenta 103. panta 4. punktu,

⁽¹⁾ OV L 169, 30.6.2005., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 337, 22.12.2005., 50. lpp.